

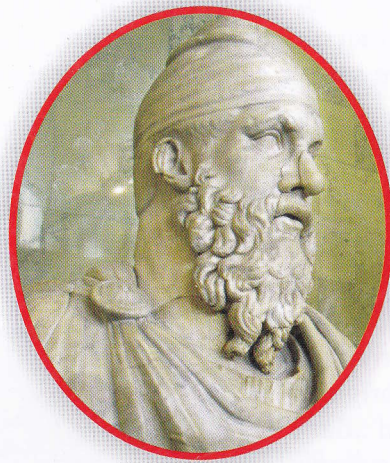
Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

TOT CE TREBUIE SĂ ȘTII DESPRE

DACI

 ErcPress

Cine erau dacii sau geto-dacii?

DE REȚINUT

Cei mai vechi locuitori ai teritoriului actual al României au fost geto-dacii sau daco-geții.

Ei reprezentau ramura nordică a tracilor, populație din Peninsula Balcanică, având o largă arie de răspândire în lumea antică.

Primii regi ai geto-dacilor

Geto-dacii erau localizați la nord de Dunăre, pe teritoriul actual al României. Despre istoria acestora dispunem de sursele sau izvoarele narative grecești și romane.

Originea termenului geto-daci

Autorii greci foloseau termenul „geți” (pentru a-i desemna pe tracii din exteriorul arcului carpat), iar autorii romani termenul „daci”, pentru a-i denumi pe tracii din interiorul aceluiași lanț montan.

Cu privire la originea cuvântului „dac”, savanții au emis felurite ipoteze.

Numele de „daci” și-ar avea originea în denumirea spadei sau a pumnalului încovoiat numit „daca”; o altă ipoteză ar fi că vine de la cuvântul „daos” (lup - în vocabularul vechilor locuitori ai Frigiei, denumirea antică a Asiei Mici), ipoteză luată în calcul datorită stindardului de luptă al dacilor cu trup de balaur și cap de lup, ca și boneta purtată de căpetenii asemănătoare bonetei frigiene.

Primele mărturii

Istoria geto-dacilor până la primul lor mare rege, Burebista, este departe de a fi deslușită în întregime din cauza lipsei izvoarelor, sau mai degrabă a caracterului incomplet al acestora. Cercetările au dovedit că dacii s-au individualizat în cadrul lumii tracice între secolele al XIV-lea și al VIII-lea î. Hr.

Primele mărturii despre civilizația dacilor aparțin lui Hecateu din Milet (530 - 470 î. Hr.), care scrie despre crobizii din Dobrogea și cetatea Orgame, situată la gurile Dunării.

Informațiile furnizate de istoricii antici se reduc la câteva mențiuni, insuficiente însă, pentru a oferi un tablou complet al civilizației getice până la regele Burebista.

Totuși rolul important pe care unele personalități dacice l-au jucat în evoluția lumii antice din spațiul trac și elenistic a găsit ecou în operele autorilor antici. Primul dintre acești autori este dramaturgul Sofocle, care menționează numele căpeteniei Charnabon, „care domnește peste geți”.

DE REȚINUT

În anul 514 î. Hr. regele persan Darius, în cadrul expediției sale contra sciților, în încercarea de a cuceri bazinele Mării Negre, s-a lovit de rezistența geților.

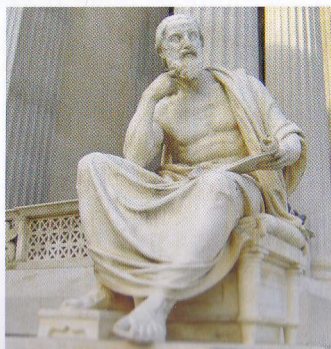

Deși învinși și supuși de persi, fapta lor trebuie să fi trezit admirația contemporanilor dacă și-a găsit loc în paginile lui Herodot.

Acesta oferă amănunte referitoare la zonele de răspândire ale acestei populații, de la Dunărea Inferioară până pe malurile râurilor Prut, Siret și Mureș.

Tucidide (istoricul Războiului Peloponesiac dintre Sparta și Atena) nu uită să-i amintească la rândul lui pe geții sud-dunăreni și pe tribali.

Din secolul al IV-lea, misterul care învăluia numele capetenilor dace este înlăturat parțial.

Istoricul latin Trogus Pompeius (sec. I î. Hr. - sec. I d. Hr.) scrie despre rezistența opusă regelui sciților Ateas de către un anume „rex Histrianorum”, situația regelui scit devenind atât de critică încât se vede nevoit să ceară ajutorul regelui Macedoniei Filip al II-lea.

Potrivit specialiștilor, acest „rege al histrienilor”, nu putea fi decât un șef de uniune tribală a geților dunăreni sau din jurul Histriei.

Societatea în lumea geto-dacă

DE REȚINUT

Într-o lume dominată de modelul sclavagist (adică organizată în două categorii sociale distincte: stăpânii de sclavi sau aristocrația și sclavii în sine) societatea geto-dacă era alcătuită din oameni liberi.

Dar și aici există conform izvoarelor o stratificare sau o ierarhie.

Cei mai importanți dintre geto-daci se numeau la început *tarabostes* apoi *pileati* (sau pileați), datorită purtării pe cap a unei căciuli sau bonetă numită pileus.

Ei formau așadar o aristocrație războinică fiind dăruiti de rege cu onoruri.

Oamenii de rând erau numiți *comati* sau *capillati* - „cei cu coamă (plete)”.
5

